

فرہنگ سائبرنتیک

سے سے آریو (وحد پژوهش فرہنگ سائبرنتیک)

سی سی آر یو

(واحد پژوهش فرهنگ سایبرنتیک)

فرهنگ سایبرنتیک

ترجمه پیمان غلامی

dastopaa.net

جو خفقان آور و کلستروفوبیک دلالت‌های سنگین. تمام گفته‌هایت را اندازه می‌گیرند. برو در اتاق دوری بزن؛ همه به تو می‌گویند کی هستی.

بدهی بی‌پایان. نمی‌توانی حرف بزنی مگر آنکه این یا آن، یا این درباره‌ی آن را خوانده باشی. انتظار تمام‌نشدنی برای نامه‌هایی که از طرف بالادست مجازات می‌شمارند، نامه‌هایی از بی‌نامت. راه‌پله‌های بی‌پایان که از ملالی بی‌حد و حصر سردرمی‌آورند.

قصر: نمودار انتزاعی اقتدار، منزل ماشین‌آلات رمزگذار کهن، و پایگاه یورش خرچنگ‌های بدخواه. سخت‌پوستان عظیم‌الجثه سرتاسر سیاره را در هیئت رشته‌ای تودرتو از بن‌بست‌ها، تنگناها، و تمایزهای سنجش‌ناپذیر مفصل‌بندی دوگانه می‌کنند. جهان خرچنگ توست. فقط دو گزینه داری: برائت صوری یا تعویق نامحدود. به حس گناه عادت کن.

در پس هر دیوار **قصر** مدرک صحنه‌های وحشتناک شکنجه است. ارگانسیم انسانی (یا ادیپ) یک مکانسیم واکنش بازتابی سنگین است که با استفاده از «بی‌رحم‌ترین فنون حافظه‌سازی... در گوشت لخت...» برنامه‌ریزی می‌شود، «بی‌مهره‌ای دیوانه» که یک خرچنگ هدایتش می‌کند.^۱

خرچنگ‌ها خودشان را **خدا** می‌خوانند و **قانون** را بر سرتاسر پوست قالب‌گذارشان حک می‌کنند. برای آنکه به‌شان بررسی باید از لایه‌های آتشین زره شخصیتی مدل رایش^۲ عبور کنی و بوی گند هزاران سال کثافت روانی متعفن را به چالش بطلبی.

قصر مجموعه‌ای است که خیلی خوب به‌دست تمام پاسبانان شجاع نگهبانی می‌شود و وقتی قدرت کاپیتالیستی از سه مرحله‌ی توسعه‌ی ماشینی می‌گذرد **قصر** هم گاه‌به‌گاه با آخرین اسباب‌و‌آلات موجود تعمیر می‌شود.

به اطراف نگاهی بیانداز و ببین که تمام ساعت‌ها و اهرم‌ها به **مرحله ۱** (حالت حاکمانه)، ماشین‌های ترمودینامیک به **مرحله ۲** (حالت انضباطی)، و ماشین‌تحریرها، ماشین‌حساب‌ها، و کامپیوترها به **مرحله ۳** (حالت کنترلی) تعلق دارند. آدم‌مکانیکی-روبات-سایبورگ. مکانیکی-صنعتی-سایبرنتیک.

سایبرنتیک، که در ابتدا به‌عنوان بخشی از «جستجوی خودپایداری و خودتنظیم‌گری به هر بهایی» آماده شد، در انتهای دوره‌ی تاریخی **مرحله ۳** ظهور می‌کند و وقف «اجتناب از درون‌ریزی/برانگیختگی

---

1 G. Deleuze and F. Guattari, *Anti-Oedipus*, trans. R. Hurley, M. Seem and H.R. Lane (Minneapolis: University of Minnesota Press, 1983), 185.

2 Reich-character-armour

مفروض... تقلیل اثرات حرکت از/به سوی خارج در ماشین...» می‌شود.^۱ ابزاری در طلب دیرین انسان برای خودداری از پرتافتادن به دست جریان‌ها. فیدبک منفی ماند و «کل زمین یک سیستم دینامیک، خودتنظیم‌گر، و خودپایدار بود».^۲

اولین پیامد این وصلت سایبرنتیک و ارگانیسم در آزمایشگاه‌های بیونیک^۳ ظهور کرد. «در ۱۹۶۰ مفهوم تازه‌ای خلق شد تا حاکی از همکاری انسان با کنترل‌های خودپایدار طراحی‌شده به دست خودش در اتحادی شبه‌همزیست باشد: سایبورگ».^۴

سایبورگ‌ها صرفاً موجودات انسانی‌اند با دکمه‌های قلمبه روی‌شان. همچنان نسخه‌ی کپی‌اند. سیاست سایبورگ ترغیب‌تان می‌کند هویت‌تان را در آسودگی نسخه‌ی خاص‌تان اوراق کنید: نگران نباشید، این تنها یک استعاره است.

واقعی شوید.

یعنی، سنتزی شوید. امر واقعی ناممکن نیست: فقط به‌طور فزاینده ساختگی/مصنوعی‌ست. «به یک سنتز^۵ نیاز دارید و برای این کار یک سینتی‌سایزر^۶ می‌خرید، نه از نوع قدیمی‌اش، نه یک ابزار موسیقی، بلکه چیزی... که گروه‌تان را کانال بزند...»^۷ یک «سینتی‌سایزر اندیشه که کارکردش به سفر واداشتن اندیشه است».^۸

فرهنگ سایبرنتیک به‌صورت مرحله ۴ ظهور می‌کند، در مقام یک ضدتهاجم بی‌چهره از بیرون تاریخ انسانی، طوری که سایبرنتیک را به ورای ارگانیسم پرتاب و مرحله ۳ را به منزله‌ی آستانه‌های شدن هوش سنتزی بازپردازش می‌کند. «شبکه‌ی اطلاعات سیاره‌ای... نه یک ذهن گشتالت جنینی، بلکه یک بوم‌شناسی فطری‌ست معادل با اولین چندمیلیون سال زمین؛ محیطی متراکم از اجزای سازنده به صورت نرم‌افزاری اشتراکی و رایگان که آزادانه به چرخش درمی‌آید، به صورت داده‌های کپی‌شده، ویروس‌های پنهان و فعال، کلپ‌ها و دیپ‌های فایل سیستم‌های اولیه از گیگابایت‌های قوه‌ی پردازشگر که در هر لحظه‌ای در

1 L. Irigaray, *This Sex which is Not One*, trans. C. Porter (Ithaca, NY: Cornell University Press, 1985), 115.

2 H. Gusterson, "Short Circuit: Watching Television with a Nuclear-Weapons Scientist" in C. Gray (ed.), *The Cyborg Handbook*, New York and London: Routledge, 1995), 107-118: 111.

3 bionics [زنده‌شناسی]

4 M.E. Clynes, "Cyborg II: Sentic Space Travel", in Gray (ed.), *The Cyborg Handbook*, 35-42: 35.

5 synthesis [ترکیب]

6 synthesizer [ترکیب‌کننده]

7 P. Cadigan, *Patterns* (Ursus Imprints, 1989), 97.

8 Deleuze and Guattari, *A Thousand Plateaus*, trans. B. Massumi (Minneapolis: University of Minnesota Press, 1987), 343.

سرتاسر جهان وب در حرکت است، آکنده از انرژی، مقید به نوسانات آشوبناک، طوری که دارد به جرمی بحرانی و یک پیچیدگی خاص نزدیک می‌شود که... چه بسا یک سیستم مستقل، خودکفا، خودمحرک، خودتعمیرکننده، و خودجایگزین بتواند از دلش رسوب کند»^۱

فرهنگ سایبرنتیک فضایی مجازی را کاوش می‌کند که از دل نمونه بردارها، کامپیوترها، هایپرمدیای پساگوتنبرگی، و بازی‌ها سر هم می‌شود. «با ملاحظه‌ی صفحه‌ی همناختی^۲ می‌بینیم که ناهمخوان‌ترین چیزها و نشانه‌ها رویش به حرکت درمی‌آیند: تکه‌پاره‌ای نشانه‌ای کنف‌ها را با برهم‌کنشی شیمیایی می‌مالد، الکترونی درون یک زبان فرومی‌افتد، سیاه‌چاله‌ای پیغامی ژنتیکی را تسخیر می‌کند... اینجا هیچ «شبهه‌ی نداریم، نمی‌گوییم «شبهه یک الکترون»، «شبهه یک برهم‌کنش»، و الخ. صفحه‌ی همناختی ابطال استعاره است؛ هرآنچه متشکل/همناخت باشد واقعی‌ست»^۳

فرهنگ سایبرنتیک نمی‌تواند و رای یک هدف‌گیری مستقیم و دقیق متمرکز شود ولی قطعاً قلق‌گیری می‌کند. انحلال گذشته پیشاپیش دارد به چیزی دیگر نزدیک می‌شود. «خود تماس و مجاورت خط فعال و پیوسته‌ی گریزند»^۴

«در زیر عاملانی که می‌گریزند نه ضمائر من یا تو، بلکه شدت است که آن‌هم خودش را در حرکت انبساطی خاص خودش از دست می‌دهد»^۵

آزیرهای هشدار در قصر. خرچنگ به غیث‌غیث می‌افتد وقتی چینه‌ها ریشه‌کن و باز ترکیب می‌شوند. وضعیتی له‌ولورده. تکنیک نرم^۶ به کپی سخت^۷ پلاگ می‌شود تا بدن‌های بی‌اندام تولید کند: پایان کار نسخه‌ی قطعی. هیچ‌کسی نمی‌داند، چه کسی چه کرده. هراس اقتدار آخرین بارو را علیه فوران صفحه‌ی انسجام علم می‌کند. «ضرب سکه و انتشار وجه‌رایج یکی از اندک کارکردهای باقیمانده‌ی حکومت است که بخش خصوصی هنوز به آن دست‌اندازی نکرده. پول الکتریکی این مانع شاق را تضعیف خواهد کرد»^۸

1 I. MacDonald, *Necroville* (New York: Gollancz, 1991), 46.

2 plane of consistency [نقشه‌ی انسجام]

3 Deleuze and Guattari, *A Thousand Plateaus*, 69.

4 Deleuze and Guattari, *Kafka: Toward a Minor Literature*, trans. D. Polan (Minneapolis: University of Minnesota Press, 1986), 61.

5 J.-F. Lyotard, *Libidinal Economy*, trans. I.H. Grant (London: Athlone, 1993), 42.

6 soft technics

7 hard copy [نسخه‌ی سخت، نسخه‌ی چاپی]

8 K. Kelly, *Out of Control* (New York: Basic Books, 1995), 227.

منتظر نباش که تغییر از بالا سر برسد. ایجاد تغییر پرسشی‌ست از داشتن وجه‌رایجی که سبب راه‌انداختن امور شود: تغییر برای ماشین‌ها. آیا تغییر درست را فهمیده‌ای؟

قرارداد شکسته است. تهییج^۱ نه نقل‌قول^۲ بی‌پایان.^۳ نه دیگر هیچ جستجویی برای «موضع ناب (آنجا که از ارتفاعاتش حتما به همگان درس‌هایی می‌دهیم، و این هم دوباره انقلاب پارانوئیک‌های خبیث خواهد بود!)» در عوض، داستان بر سر «قاپیدن سریع هر شانس است تا همچون شدت خوب هدایتگر بدن‌ها عمل کنیم».^۴ سینتی‌سایزرها شدن، متصل‌کننده‌ها شدن، میانجی‌ها شدن. «آفرینش سرتاسر درباره‌ی میانجی‌هاست. بدون آن‌ها هیچ اتفاقی نمی‌افتد. آن‌ها می‌توانند همان مردم باشند، ولی چیزها نیز میانجی‌اند... گیاهان و حیوانات هم».^۵

«داستان سر چیزی‌ست که شما را درمی‌نوردد، یک جریان، که به تنهایی نامی خاص دارد.»^۶ طناب‌ها را دنبال کنید. اتصالات را بسازید. وجوه تازه ضرب کنید. تلاقی. تقارن. فرهنگ سایبرنتیک.

Source: CCRU, *Cybernetic Culture*, in #ACCELERATE: *The Accelerationist Reader*, Edited by Robin Mackay + Armen Avanesian, Urbanomic, 2014. Pp. 315-320.

---

1 excitation

2 citation

3 [برون‌قول، نه قول بی‌پایان]

4 Lyotard, *Libidinal Economy*, 262.

5 G. Deleuze, "Mediators", in *Negotiations*, trans. M. Joughin (New York: Columbia University Press. 1995), 115-134: 125.

6 Deleuze, "On Philosophy", in *Negotiations*, 135-155: 141.